Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 140. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го ЛИПНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, JULY 28, 1982 No. 140. VOL. LXXXIX.

Америка доставляє зброю для загроженої Сомалії

Вашінгтон. — Минулої суботи Державний департамент заявив, що Уряд ЗСА рішив доставити більшу скількість зброї для Сомалії в оборонних цілях, з уваги на „посилені атаки Етіопії і її найманців".

Як подає агентство Ройтерс з Найробі, столиці Кенії, уряд Сомалії є надзвичайно вдоволений рішенням американського Уряду в цій справі, а офіційне радіо Сомалії, „Радіо Моґадішу", повідомило, що достави вже прибувають кораблями і літаками.

Покищо не має жадної реакції зі сторони уряду СССР, який офіційно підтримує Етіопію в її зазіханнях на Сомалію. Як відомо збройний конфлікт між Етіопією і Сомалією триває вже кілька літ в справі оспорюваної території.

Уряд Етіопії твердить, що його збройні сили не беруть активної участи в нападах на Сомалію, бо їх виконують повстанці з Демократичного фронту Сомалії, яких підтримують Етіопія і Москва.

Червоний Китай пропонує переговори з Тайваном

Пекін. — Офіційне агентство китайського уряду подало до відома, що пекінський уряд запропонував урядові Тайвану переговори в справі „з'єднання" Тайвану з китайським материком. В листі, що його підписав Ліао Ченгжі, заступник голови Крайового народного конгресу і голова департаменту справ для заморських китайців, пропонується конференцію між двома китайськими урядами. Лист адресований до Чіянґ Чінґ-куо, президента Тайвану. В листі далі сказано, що таке „з'єднання" повинно наступити „мирним шляхом".

Цей лист був широко розповсюджений офіційним китайським агентством, і текст листа був друкований на перших сторінках всіх більших часописів Червоного Китаю.

Заграничні спеціялісти виносять різні здогади щодо цілі того листа, який нічого нового не подає. Але загально панує опінія, що комуністичний уряд Китаю є занепокоєний продажжю ЗСА Тайванові джетів типу Ф-5Е, особливо після того, коли новий державний секретар Джордж П. Шулц підтвердив цю продаж під час його переслухання в Сенаті.

В листі Ліао натякав посередньо, що „мирне з'єднання є виключно внутрішньою справою Китаю". Деякі щоденники в Китаї пишуть, що Америка від 140 літ „має тайні заміри" захопити Тайван.

В листі Ліао пише, що по „з'єднанні" Тайвану з китайським материком, мощі його батька, генераліссімуса Чіянґ Кай-чека, будуть перенесені на „ рідну землю".

Подібний лист до президента Тайвану був висланий в жовтні 1981 року. Його тоді писав голова китайської комуністичної партії, але на того листа тайванський уряд взагалі не відповів.

У світі

ГРУПА ПОНАД 300 ДЕМОНСТРАНТІВ із скандинавських країн, яка перебуває у Совєтському Союзі з метою протесту проти розвитку нуклеарної зброї і вимогою припинити нуклеарне зброєння в світі, відвідала в неділю, 25-го липня, Смоленск і Мінск. Учасники цієї групи поділились поглядами щодо їхньої місії у Совєтському Союзі: одні думають, що не зважаючи на всякі совєтські обмеження акція все таки принесе користь, хочби тим, що про неї багато пишуть закордонні газети. Інші знову думають, що, порівнюючи вклад праці, труду і гроша з результатами, все таки не виплачувалось таку маніфестацію, чи як вони називають „похід миру", влаштовувати, тимбільше, що совєтська сторона не дотримала слова і КҐБ на кожному кроці слідкує за акціями учасників, щоб вони не відхилились ані на йоту від раніше узгідненої програми. „Парада" в Москві на вулиці Ґорького була, очевидно, своєрідною, бо там досі ніхто із закордонних гостей не демонстрував. Але з другої, сторони, ця демонстрація не була успішною з огляду на цілковиту сепарацію демонстрантів від совєтських громадян і замкнення цілого кварталу для руху.

КИТАЙСЬКА ПОЛІЦІЯ І ОХОРОНЦІ китайських повітряних ліній перемогли п'тьох перехоплювачів літака, які намагалися змусити летуна й інших членів обслуги, щоб вони летіли із китайського материка до Тайвану. Речник японського міністерства закордонних справ, покликуючись на звідомлення дипломатичних місій у Пекіні, заявив, що охоронці літака і деякі пасажири вбили деяких перехоплювачів. Участь у цьому морді брали також летуни і члени обслуги. Китайське пресове аґенство однак подало, що перехоплювачів живих доставлено поліції.

РЕЛІГІЙНИЙ ФАНАТИК І ФАКТИЧНИЙ диктатор Ірану аятолла Хомейні ще раз перестеріг країни Перської затоки, щоб вони не мішалися до війни, яка тепер ведеться між його країною і Іраком і щоб не допомагали матеріяльно чи зброєю Іракові. Пересторогу Хомейні передавали кілька разів через радіо і надрукували у важніших газетах Ірану. Політичні спостерігачі підкреслюють, що у своєму зверненні Хомейні не тільки перестерігає, але також застрашує інші арабські країни, якщоб вони захотіли стати на сторону Іраку. Він каже, що президент Іраку Саддам Гусейн зраджує іслям „і ми проти цієї зради поступатемо згідно із правами ісляму".

В ІНДІЇ ВІДБУЛОСЯ ЗАПРИСЯЖЕННЯ НОВОГО президента, що ним став 66-річний Заіль Сайґ, який походить з бідної родини селян і ремісник, але пісніше йому вдалося при допомозі різних організацій здобути освіту і включитися в політичне життя та розбудову Індії. Сайґ є членом Нової Конґресової партії і його вибір підтримувала Індіра Ґанді, теперішній прем'єр-міністер індійського уряду, яка була на церемонії заприсяження, не зважаючи на перевантаження підготовою до далекої подорожі до З'єднаних Стейтів Америки.

ПОНАД 200 ОСІБ ЗАГИНУЛО І КІЛЬКА СОТЕНЬ були поранені у великих бурях, які навістили Японію в кінці минулого тижня. Урядові чинники заявили, що 33,000 осіб втратили дах над головою, 207 осіб пропали без вістей і за ними йдуть тепер розшуки. Спостерігачі кажуть, що Японія від 25 років не зазнала такого знищення.

ВІДБУЛИСЯ ПЕРШІ НАРАДИ НОВООБРАНОЇ ЕКЗЕКУТИВИ УНСОЮЗУ

СХВАЛЕНО ОДНОГОЛОСНО РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ ПРАВОПОРЯДКУ В УККА І ПРИЗНАЧЕНО ДОТАЦІЮ В СУМІ 2,000 ДОЛ. НА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ.

Під час перших нарад (сидять, зліва): Ґ. Пашен, д-р І. Флис, У. Дячук; (стоять, зліва): д-р М. Куропась, сен П. Юзик, мґр І. Геврик, В. Сохан і С. Гавриш

(фото: ред. Р.Сохан-Гадзевич)

Джерзі Си
ті, Н.Дж. — Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, обраний на 30-ій Конвенції в Рочестері, Н.Й., в травні цього року, відбув у четвер, 22-го липня ц.р., в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу своє перше засідання.

На цьому засіданні Екзекутива винесла настпні рішення затвердила одноголосно організаційний плян на останні п'ять місяців 1982 року; схвалила одноголосно резолюцію про дальшу участь УНСоюзу в Комітеті за Правопорядок в УККА та в його стараннях поновно оформити репрезентативну громадську централю з огляду на брак успіхів у переговорах для привернення єдности та правопорядку в УККА; затвердила одноголосно дотацію в сумі 2,000 дол. на діяльність Комітету за Правопорядок в УККА та підготовку для скликання основуючих зборів — конвенції репрезентативної громадської централі і схвалила вже пороблені старання та перші кроки для побудови дому сеньйорів, як кондомінії, біля Союзівки.

В цьому засіданні Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, яким провадив головний предсідник д-р Іван Флис, взяли участь разом з ним: заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук та головний організатор Степан Гавриш. Приявним на засіданні був голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик та частинно головний редактор „Свободи" Зенон Снилик.

Після відкриття нарад головний предсідник д-р Іван Флис привітав всіх переобраних і новообраних членів Головного Екзекутивного Комітету. Звітування згідно з прийнятим звичаєм, започаткувала головний касир Уляна Дячук інформаціями про інвестиційні кроки, пороблені від часу попереднього засідання Екзекутиви. Після однозгідного затвердження цих предложених інвестиційних кроків У. Дячук продовжувала своє звітування.

ЗВІТ У. ДЯЧУК

Майно УНСоюзу за п'ять перших місяців 1982 року дало суму 46,951,174 дол. Ця сума, з огляду на кошти 30-ої Конвенції, впала на приблизно 200,000 дол. В червні ц.р. виплачено чергову дивіденду у висоті 580,179 дол., що ще більше зменшить майно УНСоюзу

Збірка вкладок в першім півріччі 1982 року дала загальну суму 1,521,477 дол., найменшу за останніх шість літ. Переглядаючи одержані місячні рахунки, видно дуже великі відтягнення за довжників у майже кожному більшому відділі. Відсотки від бондів і гіпотечних позичок були більші чим ці, які вплинули в першім півріччі минулого року.

У видатках дальше є помітний зріст виплат за згрошевлення грамот. Значно більше, як в минулім році виплачено за дозрілі вивінувальні грамоти, мабуть тому, що 20 літ тому рік 1962 був також конвенційним роком з більшою кількістю нових членів, забезпечених грамотами у вивінувальній клясі. Дещо вищі були цього року посмертні виплати.

Кошти Конвенції, ще далеко не всі, дали досі суму 348,129 дол. Виплачується ці кошти з Фондів Братських, які диспонують тільки сумою 210,338 дол., що створило недобір в цих фондах на суму 137,791 дол.

Сама дієта учасників Конвенції виносила 267,500 дол., а кошти подорожі других 71,648 дол., що разом дало суму 339,148 дол. Учасники зложили від себе пожерту в сумі 8,660 дол. на допомогу потребуючим українцям в Польщі, та 1,545 дол. на фонд правної оборони Володмира Половчака. Досі на допомогу українцям у Польщі члени пожертвували через УНСоюз суму 33,500 дол.

Вже є новий наклад Енциклопедії Українознавства том I, третє видання, кошти якого виносять 26,557.60 дол. за 1,000 примірників.

Корпорація Дому УН Союзу мала в першім півріччі ц.р. прибутки у висоті 1,082,186 дол., на 72,000 дол. більше, як рік раніше. Видатків було на суму 1,099 205 дол., також на 229,730 дол. більше, як у 1981 році. Найбільша різниця у видатках помітна у висоті виплачених відсотків, яка поміж роками виказала зріст на 133,000 дол. Цей зріст був спричинений тим, що у 1982 році виплачено відсотків за позичку УНСоюзу на 122,500 дол. більше, як в 1981 році. На день 1-го жовтня ц.р. дозріють 104 боргові зобов'язання на суму 936,000 дол., що їх Екзекутива старатиметься відновити на новий термін.

ЗВІТ В. СОХАНА

В першому півріччі 1982 року, тобто по кінець червня ц.р., приєднали секретарі та організатори 1,037 нових членів, в тому 322 до департаменту молоді, 585 до департаменту дорослих та 120 з акцидентовими грамотами. За цих шість місяців втратив УНС 653 членів внаслідок передчасних грошових зворотів, 530 із дозрілими вивінувальними грамотами, 734 грамоти з повністю заплаченими вкладками та 466 членів, які померли. Більші втрати у згрошевлених грамотах були сподіваними з огляду на економічну ситуацію, як теж сподіваними були більші числа дозрілих та виплачених грамот, тому що 1982 рік був двадцятою річницею успішного конвенційного 1962 року, в якому багато членів набуло 20-річні вивінувальні та платні грамоти. З кінцем червня 1982 року нараховував УНС 59,948 активних членів та 82,543 членів у загальному числі членів, включно з виплаченими грамотами та грамотами на безплатному продовженні забезпечення. На чисто втратив УНСоюз за цих шість місяців 1982 року

(Закінчення на стор. 4)

РЕЗОЛЮЦІЯ

ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС У СПРАВІ ПРАВОПОРЯДКУ В УККА

Джерзі Сиі, Н. Дж. — „Ми, Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, зібрані на своїх звичайних нарадах в дні 22-го липня 1982 року та виконуючи мандат 30-ої Конвенції УНС в травні ц. р., однодушно рішаємо: у постійному порозумінні та при повній співпраці з усіма іншими членами Комітету за Правопорядок в УККА поробити всі дальші необхідні заходи для поновного оформлення такої нашої репрезентативної громадської централі, яка продовжувала б світлі традиції УККА з-перед XIII Конґресу та його попередників"... — сказано в резолюції, яку однодушно схвалив обраний 30-ою Конвенцією УНС в травні ц. р. Головний Екзекутивний Комітет на своєму першому в новій каденції звичайному засіданні в четвер, 22-го липня ц. р., в приявності всіх головних урядовців: головного предсідника д-ра Івана Флиса, заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, головного директора на Канаду сен. Павла Юзика, новообраної заступниці головного предсідника Ґльорії Пашен, головного секретаря Володимира Сохана, головного касира Уляни Дячук та новообраного головного організатора Степана Гавриша. Крім резолюції, Головний Екзекутивний Комітет рівночасно схвалив виасиґнувати із схвалених Конвенцією фондів на народні цілі 2,000.00 долярів на потреби Комітету за Правопорядок в УККА.

Схвалення резолюції в справі правопорядку в УККА було одною із багатьох актуальних справ, що їх розглянув та вирішив новообраний Головний Екзекутивний Комітет УНС на своєму першому засіданні в новій чотирорічній каденції.

Тому, що всі дотеперішні заходи створеного при активній участі УНС Комітету за Правопорядок в УККА довести до того правопорядку в тій нашій громадській централі, грубо порушеного підготовою, веденням і вислідом XIII Конґресу Українців Америки в жовтні 1980 року, не мали досі жадного успіху, бо його навіть найдальше йдучі пропозиції компромісового полагодження конфлікту не тільки не зустрілися з будь-якими виявами доброї волі з боку теперішніх речників УККА, але й зустрічались тільки з їхньою непоступливістю, і

Тому, що теперішній УККА під виключним проводом одного тільки ідеологічно-політичного угрупування, відомого під нзавою Українського Визвольного Фронту, під ідейним, організаційним і програмовим оглядами вже не відповідає ані характерові, ані завданням тієї громадської централі, якою до XIII Конгресу був УККА, і

Тому, що така централя, якою до XIII Конґресу був УККА, конечно потрібна,

Отже тому, ми, Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, зібрані на своїх звичайних нарадах в дні 22 липня 1982 р. та виконуючи мандат 30-ої Конвенції УНС в травні ц. р., однодушно рішаємо:

У постійному порозумінні та при повній співпраці з усіми іншими членами Комітету за Правопорядок в УККА, зокрема з нашим братнім Українським Братським Союзом, поробити всі дальші необхідні заходи для поновного оформлення такої нашої репрезентативної громадської централі, яка продовжувала б світлі традиції УККА з-перед XIII Конгресу та його попередників, базовані на принципах громадської єдности і народовладдя, у постійній розбудові та закріплюванні належного нам місця в американській мозаїці і в нашій постійній допомозі нашому українському народові в його змаганнях до волі і незалежности.

БУВШИЙ ЗАСТУПНИК ПРЕЗИДЕНТА У Філіппінах Емануель Пелєз був важко поранений, а його шофер згинув у атентаті в Манілі. Він повертався додому із прийняття, що його влаштував філіппінський міністер закордонних справ Карльос Ромульо. Два авта озброєних людей загородило дорогу автові Пелєза і вистрелили в нього і в його шофера.

ЗСА ВІДКИНУЛИ „ДОКУМЕНТ" Я. АРАФАТА

Вашінгтон. — Адміністрація президента Роналда Реґена відкинула „документ" Ясіра Арафата, лідера Палестинської Визвольної Організації, який складається з одного тільки речення і яке звучить у дослівному перекладі: „голова ПВО Арафат визнає усі дотеперішні резолюції, які відносяться до палестинської проблеми". „Документ" написаний на картці паперу і підписаний Арафатом.

Речник Білого Дому Ллері Спікс заявив на спеціяльній пресовій конференції, що Уряд ЗСА не може визнати достатнім такої заяви ПВО, яка до речі, ані словом не згадує про право Ізраїля на самостійне існування. Спікс підкреслив у розмові з кореспондентами, що переданий конґресменові Полові МекКлоскі, республіканцеві з Каліфорнії „документ" не сповняє передумов З'єднаних Стейтів Америки, а власне сповнення їх стимулювало б започаткування безпосередніх розмов між представниками ЗСА і ПВО. „ЗСА ніколи не визнають партнерства ПВО і не започаткують переговорів, поки лідери цієї організації не визналють резолюцій Об'єднаних Націй, чч. 242 і 338, на підставі яких була закічнена війна на Близькому Сході в 1967 році і були започатковані переговори, які закінчилися підписанням договору у Кемп Дейвіді з виразним підкресленням права Ізраїля на самостійне існування", — заявив Л. Спікс під час згаданої конференції.

Ізраїльський амбасадор до ЗСА Моше Аренс при тому заявив, що конґресмен МекКлоскі намагається рятувати ПВО перед загибеллю, даючи їй „штучний віддих" перед смертю. Аренс думає, що американський конґресмен, який, як також інші американські законодавці, зустрічався особисто з Я.Арафатом у Бейруті, є дещо наївний у підході цо цілого комплексу справ на Близькому Сході. Також сенатор Деніель П. Мойниген, демократ з Ню Йорку, заявив, що МекКлоскі поставив себе і присутніх з ним американських законодавців в дуже незручне становище, бо Арафат фактично підвів їх своїм „документом".

Вміжчасі ізраїльське летунство вже п'ятий день підряд бомбардує палестинські позиції, висаджує в повітря склади з амуніцією і зброєю, ширить паніку серед прихильників ПВО. Дуже неприємною для Ізраїля була резиґнація командира бриґади, полковника Елі Ґева, який попросив головне командування ізраїльської армії звільнити його з цього посту, бо він відчуває несправедливість у веденні цієї війни і ніколи не зможе дати наказу підлеглим йому воякам штурмувати західню частину Бейруту для остаточного знищення партизанських частин ПВО. Речник міністерства оборони в ізраїльському уряді заявив, що полк. Ґева сам попросив про звільнення і головне командування погодилось задовольнити його прохання.

Якщо йдеться про переселення партизанів ПВО до іншої арабської країни, то досі тільки Судан погодився прийняти їх до своєї країни, але тільки, як цивільних поселенців без зброї. Речники Уряду у Вашінґтоні заявили, що Америка радо вітатиме кожну ініціятиву розв'язки палестинської проблеми і кожну оферту арабських країн щодо переселення ПВО.

В Америці

ДЕЯКІ ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ вбачають зворот Індії до західньої економіки і формування прозахідньої політичної орієнтації, розчарувавшись ранішими обіцянками Совєтського Союзу й інших соціялістичних країн, які багато обіцяють, але мало дають. Ціж самі спостерігачі думають, що одною з проблем при обговоренні прем'єр-міністра індійського уряду Індіри Ґанді з президентом ЗСА Роналдом Реґеном буде власне проблема зближення Індії до ЗСА. І.Ґанді прибула до ЗСА у вівторок, 27-го липня і тут вона під час зустрічі з Президентом і його наближчими співробітниками, намагатиметься розв'язати деякі пекучі проблеми Індії. Як відомо, І.Ґанді була першою, яка надіслала до Вашінґтону після вибору Р.Реґена на Президента ЗСА не одну, а дві телеграми: одну з особистими ґратуляціями для Президента, а другу з пропозицією започаткування приязного діялогу між ЗСА і її країною.

ГУБЕРНАТОР КАЛІФОРНІЇ ЕДМУНД БРАВН публічно заявив, що секретар внутрішніх справ Джеймс Ґ. Ватт повинен зрезиґнувати зі свого посту з цієї причини, що він написав листа до ізраїльського амбасадора у Вашінґтоні, в якому він мав закликати американських жидів підтримувати політику енерґетики президента Реґена, якщо вони дбають про американську підтримку Ізраїля. У відповідь, секретар внутрішніх справ Ватт заявив, що його лист до ізраїльського амбасадора Моше Аренса у Вашінґтоні був його персональним листом і в ніякому разі не був виявом поглядів чи бажань Білого Дому.

АҐЕНТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА ІНВЕСТИҐАЦІЙ в Наксвіллі, Тенн., викрили велику кількість зброї, динаміту наркотиків і компюторів у кімнатах ІМКИ, два бльоки від Світової Виставки, яку тепер відкрито в цьому місті. Поліція заарештувала Майкела Джерарда Кінґа, який мешкає в тих кімнатах ІМКИ, і який є помічником на площі для паркування. Між визначними відвідувачами на виставці мають бути колишні президенти Америки: Джіммі Картер і Джералд Р. Форд.

ПОЛІЦІЙНІ ДЕТЕКТИВИ В БРУКЛИНІ арештували 27-річного Рікарда Діяса, одного з групи правдоподібних вбивників, які застрілили двох сторожів при грабунку 40,000 долярів в секції Бей Рідж у Бруклині. Поліція далі пошукує ще трьох мужчин, які мали брати участь в грабунку і у вбивстві.

СЕНАТОР ЛАРРИ ПРЕССЛЕР (Р—С.Д), ЯК ЧЛЕН сенатської комісії для закордонних зв'язків домагається резиґнації амбасадора [illegible] — як представника американського Уряду — для осягнення замирення в Ливані, тому що він є платним дорадником фірми Бектел, що співпрацює з рядом арабських держав на Близькому Сході. Сенатор Пресслер є тієї думки, що членство Габіба в цій фірмі спричинює т. зв. „конфлікт інтересів" з його становищем як державного секретаря. Державний Департамент, одначе, через свого представника заявив, що, на думку Уряду, в даному випадку немає жадного „конфлікту інтересів".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Америка — „міжнародний поліціянт"

Рішення президента Реґена вислати до Ливану військове з'єднання, як частину міжнародного війська, яке завело би врешті мир у тій арабській країні, яка кривавилася спершу у громадянській війні на тлі анахронічної релігійної ненависти між тамошніми християнами і мусулманами та пізніше у війні між палестинськими екстремістами й ізраїльцями — те рішення знайшло негайний неґативний відгук по стороні американських ліберальних демократів. Мовляв: Америка не може стати міжнародним поліціянтом, — не повинна втручатися своїм військом до будь-яких закордонних конфліктів і повинна щонайвище обмежитися до ролі миролюбного дипломатичного посередника. Таке становище американського ліберально-демократичного табору знайшло — очевидно — прихильний відгук у Кремлі. Брежнєв „перестеріг" Америку, щоб вона активно не втручалася до війни в Ливані, бо тоді, мовляв — і Совєтський Союз буде примушений „відповідно достосуватися".

Це, очевидно, тільки пропаґандивний маневр для „збереження обличчя" кремлівських володарів і для внутрішнього комуністичного вжитку. Бо Брежнєв і його дорадники напевне здають собі справу, що американський Президент не може піддаватися політичному шантажеві і змінювати свої рішення під впливом совєтських погроз. Деякі американські коментатори висловлювали здогад, що максимум реакції Москви на вислання несповна двох тисяч американської морської піхоти до Ливану було б вислання стільки само совєтського війська до Сирії. Але це була б провокація на адресу однаково Ізраїля, як таких арабських ворогів Москви, як протиізраїльська Савдійська Арабія чи Йорданія. І Кремль так само не хоче третьої світової війни з будь-якої причини, тим паче з причини далекого Ливану, як не хоче її Білий Дім. Тому правильно, що Реґен і новий державний секретар Шулц навіть не відповіли на ту погрозу збоку кремлівських володарів.

Арґумент американських пацифістів, чи радше „принципових" противників кожного республіканського уряду, що Америка ніби не повинна стати міжнародним поліціянтом — демагогічний і по суті недоречний. Попереше — слово „поліціянт" — почесне, а не образливе. Мільйони мешканців Ню Йорку й інших великих американських міст наполягають на свої міські управи, щоби не редукувати поліційного апарату з уваги на брак фондів, а робити заощадження в інших ресортах міського апарату, а поліційний апарат збільшувати, бо це ґарантія безпеки життя і непорушности матеріяльного дорібку всіх громадян. Можна почути арґумент, що сам вид поліційної уніформи у нюйоркських підземках відстрашує злочинців. І цей факт можна прирівняти до міжнародної ситуації. Бона неспокійна, від злощасного Ялтинського і Потсдамського договорів наприкінці Другої світової війни — постійною загрозою для світового миру є російсько-комуністичний імперіялізм. І нема іншої противаги йому, як тільки збройна сила американської великодержави.

Гасло, що Америка не може бути „міжнародним поліціянтом, стало модне в ліберально-демократичному світі під час В'єтнамської війни. Але В'єтнамська війна, яку започаткували і вели п'ять американських президентів, була по суті правильна і справедлива, а програла Америка ту війну тільки тому, що спартачили її цивільні ліберальні дорадники президента Джансона, які сплутали руки генералам і вели ту війну за принципом „обмеженими засобами для обмежених цілей", замість використати свою мілітарну перевагу, помаршувати до Ганою, знівечити тамошній комуністичний режим і завести мир на всьому Індокитайському півострові з демократичним ладом. Це було б гідне завершення акції „американського поліціянта". Річард Ніксон проголосив доктрину, що ЗСА допомагатимуть тим країнам і народам, які самі будуть боротися за свою волю. Реґен погодився вислати до Ливану американське військо — так, як це зробив був Д. Айзенгавер у 1958 році, завівши тоді мир у тій країні.

І коли ливанський уряд звернеться до ЗСА офіційно з просьбою допомогти йому завести лад у тій схаотизованій країні, яка врешті прагне позбутися і палестинських терористів і сирійських „приятелів", тоді ЗСА не можуть відмовити своєї допомоги. Бо ЗСА є міжнародною потугою з інтересами по всьому світі. Роля „міжнародного поліціянта" — почесна і корисна для справи миру і безпеки.

ІЗІДОРО МАЛЬМІЄРКА МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ комуністичної Куби, прибув до Греції на офіційну триденну візиту. Поінформовані джерела повідомляють, що він має намір зустрінутись з соціялістичним прем'єр-міністром Греції Андреасом Папандреу і передати йому запрошення диктатора Кастра на відвідини Куби в недалекому майбутньому. Речник грецького уряду заявив, що головною ціллю переговорів буде дві справи: збільшення економічної виміни і встановлення амбасад у столицях обидвох держав. Греція і Куба втримують дипломатичні зв'язки тільки через свої місії.

Протягом жорстокого двадцятого століття знеціннювалося стільки добрих і гарних слів та фраз, що хто тільки почує сьогодні слово „мир", той знає низькопробну вартість і того зношеного слова. Комуністичні та інші диктаторські держави, звичайно, озброєні „по зуби" всілякою зброєю, не виключаючи ядерної, найголосніше вигукують про „мир, про свої „миротворчі заходи". Водночас вони не занедбають ще голосніше плямувати справжні миролюбні країни та засуджувати за їхні неіснуючі пляни агресивновоєнного характеру.

Совєтський Союз веде перед у цьому подвійному ділі та ще й проводить агресивні війни т. зв. льокального чи реґіонального характеру: наїзд на Афганістан і постійний тиск на Польщу — ось зразки такої миротворчої політики. А що говорити про війни „через своїх посередників": кубинців на території Африки (в Анґолі та Етіопії) та сирійців і палестинців на Близькому Сході!

Здорові частини суспільств Заходу помалу протверезилися від тієї підступної пропаганди і розуміють, що за словами „мир і роззброєння" таїться найзвичайніша клясична теза: „Хочеш миру, то готуй війну!". Очевидно, йдеться про встановлення „московського миру" згідно з інтересами російської імперії.

Миротворчий бумеранг

Сьогодні, коли вже й на

Роман Рахманний

ПРАВДОМОВНІ МИРОЛЮБЦІ ПРОТИ ФАЛЬШИВИХ МИРОТВОРЦІВ

Заході пригасли демонстраційні вигуки збаламучених „пісніків", гасло „мир і роззброєння" бумерангом обернулося проти тих, хто його фальшиво підсовував демократичним суспільствам. У комуністичних державах і навіть у самій совєтській Росії виникли групи щирих миролюбців, які перед свої власні суспільства висунули вимогу: „Наші уряди повинні самі дати доказ свого миролюбства і обмежити озброєння своїх армій".

„Розпочався цей рух, як воно не дивно, у комуністичній Східній Німеччині, громадяни якої вирішили покористуватися прикладом своїх єдинокровних братів і сестер у Західній Німеччині. Як відомо, в Західній Німеччині були чи не найбільші демонстрації проти ядерної бомби, проти крилатих ракет і проти невтронних стрілен. Минулого року, наслухавшися цих і офіційних балачок про небезпеку від такої зброї, східньонімецькі протестантські діячі та письменники оформилися в миролюбне протиядерне товариство. Його члени і прихильники явно-славно тривожаться можливістю, що Совєтський Союз (а не тільки Америка) може застосувати будь-яке з цих озброєнь і перетворити Східню Німеччину в ніщівне бойовище. Адже Східня Німеччина являє собою форпост Совєтського Союзу з його Варшавським військовим табором союзників — Польщі, Чехо-Словаччини, Угорщини, Румунії та Болгарії.

Миролюбність східньонімецьких громадян проявилася зокрема у їхній вимозі припинити мілітаристські навчання і виховання дітвори у початкових і середніх школах. Така комуністична програма навчання нагадує їм гітлерівську програму військової підготови майже від дошкілля. У Совєтському Союзі подібна програма навчання обов'язує всіх росіян і їхніх підневільних співгромадян кожної національности.

Речники миролюбного руху в Східній Німеччині вимагають від свого режиму дати законне право молодим рекрутам відмовитися від збройної служби і вибрати собі миротворче заняття у війську, як санітарна служба чи адміністраційно-допоміжна.

ній Німеччині. А тим часом її власні члени та непартійні громадяни Східної Німеччини стали на позиції миролюбства щирого. Багато з-поміж них відмовляється від військової служби, щоб не воювати проти західніх німців і їхніх союзників американців, французів та англійців.

Звичайно, влада застосувала репресії супроти цих ентузіястів миру. Тих східньонімецьких громадян, які носили відзначки з написом „Перекувати мечі на плуги!", комуністична міліція притримує і переслуховує, залякує. Про настрої східньонімецьких народних мас свідчить таке яскраве явище: відколи німецькі протестантські проповідники почали голосити миролюбні ідеї та заклики до роззброєння власного суспільства, відтоді їхні пустіючі церкви почали заповнюватися вірними середнього і молодого віку!

Угорщина під тим самим впливом

Не зважаючи на тиск партії, Угорська Католицька Церква стала там подібним речником антиядерного руху. По містах і містечках постали дрібні, але завзяті групи щирих миролюбців, які, в ім'я збереження свого народу, відмовляються від військової служби в угорській комуністичній армії, окрилені фальшивими миротворчими фразами.

Партія і Церква

Це звучить, як парадокс: компартія Східньої Німеччини витратила мільйони марок і долярів на підтримку фальшивих миротворців-демонстрантів у Захід-

Головного речника того

(Закінчення на стор. 3)

Святослав Караванський

Дружня Бесіда

ПИТАННЯ: З ваших бесід я зрозуміла, що ви заперечуєте підпільну боротьбу, як засіб визволення поневоленої нації? Чи правильно я зрозуміла?

ВІДПОВІДЬ: Такий висновок неправильний. Ішлося не про моє ставлення до підпільної боротьби, а про можливість переходу на нелеґальні методи боротьби тих, хто ними досі не послугувався. На мою думку такої можливости нема. Це аж ніяк не свідчить про моє заперечення підпільної боротьби взагалі.

Творчі революціонери не повинні відкидати жадних шляхів, що ведуть до здійснення їхньої мети і вміло використовують, як леґальні так і нелеґальні методи, поєднувати та комбінувати їх залежно від обставин.

Щождо підпільних методів боротьби, то вони вимагають від організаторів великого уміння, великого досвіду і в умовах тоталітарно-поліційних режимів знання тактики ворога, який ні на хвилину не припиняє стежити за тими точками де може виникнути підпілля. Коли на Україні 1941 року виступили похідні групи ОУН (обох напрямків), московська контррозвідка відразу ж дала вказівку своїм агентам в Україні засилати до створених осередків ОУН своїх людей. Проникнення цієї агентури до свіжотворених осередків свідчило про необізнаність організаторів підпілля з підступними методами ворога. Наявність засланої Москвою агентури в осередках визвольної боротьби на Україні дозволила КГБ ліквідувати підпілля в самому зародку. Так, в Одесі на другий день після „звільнення" її від німців, пройшли арешти серед підпілля ОУН обох напрямків (за винятком провокаторів): Доля старших — розстріл, доля молодших — довгорічні ренеції. Не виключено, що в деяких випадках провокатори діставали наказ вихати на Захід і творити чорну роботу і на еміґрації.

На теренах Західньої України ситуація виглядала краще, бо організатори підпілля краще знали населення з якого добирали кадри підпільників. Однак на сьогодні Москва має і там широку сітку провокаторів, чиє завдання вишукувати можливі підпільні організації. КҐБ підготовно завербовує на своїх агентів колишніх в'язнів. Колишні в'язні користуються повагою серед молоді. І саме з таких людей Москва вербує провокаторів. Справа недавно засудженого Крайника — яскравий тому доказ.

Оже, на мою думку, вдаватись до підпільних методів може лише той, хто добре знає тактику ворога і певен, що в лавах немає провокаторів. Підпілля ж насичене агентурою — це ніщо інше, як пастка КҐБ.

б) По Міністерству народної освіти

6. Посилити нагляд з боку місцевого освітнього начальства, щоб не допускати в початкових учбових закладах викладання будь-яких предметів на малоросійському наріччі.

7. Очистити бібліотеки всіх нижчих і середніх учбових закладів у малоросійських губерніях від книг і книжок, що їх заборонює 2-ий параграф оцього проекту.

8. Звернути серйозну увагу на особовий склад викладачів по учбових округах Харківській, Київській і Одеській, вимагаючи від попечителів цих округ іменного списка викладачів з означеною оцінкою про благонадійність кожного у відношенні до українофільських тенденцій, і тих, хто позначений неблагонадійністю або сумнівною оцінкою, перевести (на працю) у великоросійські губернії, замінюючи (цих) народженими губерній (російських).

10. Закрити на невизначений час Київський відділ Імператорського Географічного Товариства і дозволити потім відкрити його знову, надаючи право місцевому Генерал-губернаторові клопотатися про його відкриття, але з усуненням назавжди тих осіб, які хоч чимнебудь сумнівні щодо їхнього російського напрямку..."

Нарешті, до питання про рівноправність народів Росії, прицитую програму Всеросійського Національ-

Александр Максудов

ПРО РОСІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ І „ЗАХІДНІХ ІНОРОДЦІВ"

II

ного Союзу, що існував у початку цього століття:

„Без приємних кривлянь і лицемірних застережень ми увели в наш статут першу догму національности — панування свого племени в державних межах. Ми, Божою милістю, народ російський, володар Великої, Малої і Білої Росії, приймаємо це володіння за виключну милість Божу, якою ми зобов'язані дорожити і яку ми покликані охороняти усякими засобами. Нам, росіянам, не даром далося це панування, і нема що, ні з того ні з цього, ділити здобуті царственні права з підкореними інородцями, — що ж тут розумного, скажіть на милість! ? Навпаки, це вершок політичної недоумкуватости, і це являє з себе історичну марнотратність... Сама природа висунула плем'я російське серед багатьох інших, як найбільш міцне і, обдароване. Сама історія довела нерівність маленьких племен з нами. Скажіть же, що тут розумного іти проти природи і історії та укріплювати рівність, якої нема. І чи справедливо давати одні і ті самі права будівничим російської держави і руйнувальникам її?" (Форми національного руху в сучасних державах", С. Петербург; Видавництво „Общественна польза", 1910, Стор. 296-297).

Читач може заперечити, що панове С. Левицький, Н. Нєфєдов та інші російські патріоти, автори „Н.Р.С.", дуже далекі від подібних закликів до панування. Це правильно. С. Левицький і Н. Нєфєдов стоять за рівність. Вони лише хотять пригадати, як добре жилося (за їхніми спостереженнями) неросіянам, народам імперії, особливо „спритним і метким інородцям" (термін С. Левицького), які могли „жити без нестатків і не„ зазнавати гніту". Наші автори зовсім щиро дивуються, чому ці потомки інородців, які проживають у ЗСА, згадують добрий старий час без будь-якого розчулення і зворушення.

Насправді панове С. Левицький і Н. Нєфєдов роблять лишень перший крок на шляху реґабілітації російської імперської свідомости. Вони швидше обороняються, як нападають; впевняють всього-навсього, що не було, або майже не було національного поневолення в дореволюційній Росії; всі жили непогано, ніяким мовам ніщо не загрожувало, уціймлення якщо і було, то найбільш незначні. Можна лише пожалкувати, що спираються автори для доказів своїх тверджень не на документи, а головним чином на свідчення власної пам'яті*. Тому, мабуть, і обминули їхню увагу три польські повстання, „усмирення Кавказу", вимирання народів Сибіру, черта (смуга) осілости для жидів і інші дрібниці.

***** *Наскільки пам'ять — ненадійне джерело, демонструє курйоз, що приключився панові Н. Нєфєдову. Він гнівно обурюється участю цариці Катерини II у розподілі Польщі: „Жодному оправданню не піддається і згода Катерини Великої з Австрією і Німеччиною про розподіл Річіпосполитої. Цей факт заслуговує на засуд не лише з моральної точки зору, але і з пункту бачення інтересів Російської держави. Захват східньої Польщі загальмував прогрес Росії, бо управління ворожонаставленим народом вимагало від уряду багато енергії, уваги і колосальних витрат" (Н.Р.С., 16-го травня).*

Патос цього вислову чудовий, але тільки незрозуміло, що автор має на увазі під „Східньою Польщею", яку даремно приєднали і, отже, слід би її від'єднати. Як відомо, після першого поділу Польщі, до Росії відійшли (буду називати лише окремі великі міста) Полоцьк і Вітебськ; після другого поділу — Мінськ, Житомир, Каменецьк; після третього поділу — Брест, Гродно, Вільнюс.

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО „ДЕЩО..."

В „Свободі" з 15-го червня ц. р. була подана критична замітка Михайла Добоша під назвою „Дещо більше про радіопересилання й українська культурна година", як відгук на мою скромну згадку („Свобода" з 28-го травня ц. р.) виключно про другу річницю існування радіопрограми „Українська культурна година" із станції WDLC в Порт Джервісі, Н. Й. Зміст цієї замітки, в основному, це повторення за мною про те, що така радіова.....програма в цілості багата змістом, а слово переплетене гарною, добірною музикою." Про це і трохи більше писав і я. Але те відмінне, що, очевидно, спонукало Михайла Добоша взятися до творчої роботи, можна знайти в кінці його допису. Саме там він подає „виправлену листу" імен людей, що фінансово підтримують „Українську культурну годину", між якими не забув згадати й себе, та називає імена й тих, які жодного датку на ту ціль не склали. Не хочеться вірити, щоб це трапилося тенденційно, бо, певно, М. Добош свідомий того, яку шкоду такими „виправленими листами" він завдає справі збіркової акції для підтримання „абсолютно потрібної" радіопрограми.

Що ж трапилось? Тут має місце розгубленість думок автора, спричинена його недостатньою поінформованістю про тему, на яку він взявся писати.

Наведу лише кілька прикладів. М. Добош кидає мені звинувачення, що в моєму дописі нічого не було згадано про українську громаду в Ґлен Спей та що „написане Миколою Лихолаєм не віддзеркалює правдивий стан і що поза радіопередачею... нічого в громаді не діється". Де Крим, а де Рим, а де дядькова хата! Мій допис був виключно лише про радіопередачі, а не про громадське життя села.

Очевидно, тут М. Добошеві йдеться вимкоро про Ярославу Гунчак, але ж сьогодні ця талановита декляматорка нічого спільного з радіопрограмами не має, а я писав про активно діючі сили, що причиняються до успіху радіоавдицій.

Таких недоглядів є більше: радіопрограма „Українська культурна година" була започаткована 1980 року, а не в 1979, не була відновлена, а створена на цілковитій основі та стала єдиною тривалою тижневою програмою в нашій місцевості. Щоправда, в свої історичній згадці про початки організації радіових авдицій, М. Добош згадує й такі, що існували до часу започаткування „Української культурної години", але всі вони були одноразово-доривочні, або сезонового характеру.

Микола Лихолай,
Ґлен Спей, Н. Й.

Анна Власенко-Бойцун

СТУДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УВУ МЮНХЕНСЬКОГО ПЕРІОДУ

(1)

Коли наслідком Другої світової війни найбільше число української еміґрації опинилось у Баварії, як місце нового осідку Українського Вільного Університету вибрано Мюнхен, в околиці якого замешкали колишні празькі професори-еміґранти з Польщі й СССР. Мюнхен — столиця Баварії надавався на сталий осідок нашого університету, тим більше, що крайовий уряд Баварії поставився прихильно до пропозиції цієї унікальної наукової інституції у Західній Европі.

Другим рішаючим чинником був факт, що в містах і містечках Баварії згромадилась також основна маса студіюючої молоді, університетські студії якої у різних країнах перервала війна та й молодша віком молодь, яка до того часу не мала нізвої змоги студіювати та займалась іншими справами. Тодішню українську студентську молодь В. Кульчицький Гут характеризує так:

„З 1945 р. досить багато говорили і писали в нас про студентство. Писали в студентських журналах (що на 2-му чи на 5-му числі переставали появлятися), писали і в ліцензійованій пресі. Освітлювали студентство з різних сторін: із сторони „світоглядово-ідеологічної кризи", „пасивізму", „реалізму" чи навіть „ентузіястичного реалізму" і... із сторони паскарства. Напали на нього і боронили його аналізували його сьогоднішній стан і давали йому поради. Звичайно, загалом стверджували, що студентство сьогодні майже зовсім усунулося від політики, а більше звернуло увагу на книжку".

У вищенаведеній політично-полемічній статті з жалем стверджується, „що студентство усунулося від політики", а звернуло свою увагу на книжку, очевидно, використовуючи той ранній еміґраційний період на науку і знання. Власне наслідком обопільного ентузіязму ініціятивної групи професорів і сотні зацікавлених наукою студентів відновлено виклади УВУ всього півроку після закінчення війни. Таким чином почався другий мюнхенський етап УВУ в січні 1946 року, що триває досі і продовжує успішно не лише наукову, але теж і навчальну програму.

Студії української літератури в УВУ в роках 1946-1982 можна було б поділити на три стадії: перша: систематичне навчання в роках 1946-1956; друга: позаочні курси (скрипти), тези і дисертації 1956-1965; третя: щорічні літні семестри для осягнення ступня магістра і доктора і т. зв. „Мюнхенський проєкт" та педагогічні курси, що включають літературу в 1965-82 роках.

Літературні студії у першій стадії проходили під знаком „великої літератури", до якої змагали еміґраційні поети і письменники згуртовані в товаристві „МУР", та рівночасно, деякі з них були студентами УВУ. Овочами цього першого й найуспішнішого періоду були такі важливі праці: „Історія української літератури" — проф. Леоніда Білецького, видана в 1947 році та дві праці проф. Юрія Шевельова — тоді Юрія Шерехa: „Сучасна українська літературна мова, 1949; і „Галичина в формуванні нової української мови", 1949 рік.

У тому часі професорський склад доповнено новими силами на обох факультетах, а професорами на філософічному факультеті були: літературознавці: Леонід Білецький, Микола Глобенко, Володимир Державин, Павло Зайцев, Василь Лев, а пізніше Юрій Бойко Блохин і його дружина О. Сулима-Блохина. Слов'янські філологи: Юрій Шевельов, Роман Смаль-Стоцький, Кость Кисілевський, Ярослав Рудницький, Олекса Горбач, Константин Біда, Яків Гурський, Олександер Кульчицький — філософ, Омелян Пріцак — орієнталіст, Іван Раковський — антрополог.

З огляду на те, що моя стаття обмежується лише до літературних студій в УВУ, нижче подаю характеристику і найважливіші біо- і бібліографічні дані про літературознавців і тих, твори яких пов'язані з українською літературою.

Леонід Білецький — (1882 - 1955) був доцентом Кам'янецького університету в роках 1918-20, професором львівського університету (1920-23). На еміґрації у Празі був директором Педагогічного Інституту та професором УВУ, хоч викладав на факультеті права, спеціялізуючись в історії тексту й інтерпретації „Руської Правди". Раниі його праці — це „Основи літературної критики" та „Перспективи літературної критики", видані в 1925 році, а в 1947 році опублікував Л. Білецький „Історію української літератури". Останньою його працею було видання чотиритомового „Кобзаря" Т. Шевченка з власними інтерпретаціями. Як професор він був дуже милий, а його улюбленим курсом була уска словесність, хоч він викладав теж драму та вів курси — Шевченко і Котляревський, про яких він написав окремі праці. В останніх роках досліджував джерела і текст „Руської Правди". Обширний рукопис тієї праці привіз зі собою до Канади, одначе доля того рукопису невідома, хоч проф. Білецький хотів його видати.

Микола Глобенко — (1902-1957) педагог і спеціяліст української літератури XVII віку та її пов'язання з традиціями київської доби: „Патерікон С. Косова" і його інтерпретація виявляють добре опрацювання тих зв'язків. З історії нової літератури важлива його праця „Шевченко в совєтській літературі" („Записки Наукового Товариства ім. Шевченка" CIXI), мабуть, перша на цю тему" і „35-літ української літератури в СССР", поміщена в Енциклопедії Українознавства та англійською мовою у „Славік Рев'ю" в 1954 році. Виклади його на УВУ були дуже цікаві, завжди основані на традиціях київських монументальних зразків, що він часто підкреслював. Професор Глобенко був членом НТШ і поміщував свої есеї у Записках НТШ.

Володимир Державин — (1899-....) філолог і літературознавець, критик. В Україні викладав у Харківському університеті, а в УВУ від 1946 року, був дійсним членом НТШ і Шевченкознавцем: „Лірика й гумор в Шевченковому журналі" — 1928, „Квітка-Основ'яненко" — 1929, „Проблема клясицизму і систематика літературних стилів" (Збірник „МУР", II/—1946, „Поезія М. Зерова і український клясицизм" (М. Зеров „Сонетаріюм") — 1948. Як критик Володимир Державин відзначався строгістю й актуальністю, оцінюючи твори поодиноких авторів мюнхенського періоду. Любив перекладати античну поезію та західньоевропейських символістів і новоклясиків. Як професор був суворий та вимагаючий, тому студенти боялись його та пильно студіювали його виклади.

(Продовження буде)

Рочестер, Н. Й. *Рочестер, Н. Й.*

В суботу, 28 серпня 1982 р., год. 4-та по пол. в залі Українського Народного Дому при 831 Джозеф Авеню, РОЧЕСТЕР, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС в Рочестері, Н. Й.

в яких повинні взяти участь Відділові Урядовці, члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делеґати наступних Відділів

36, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367 та 437

1. Відкриття. НА ПОРЯДКУ НАРАД:
2. Перегляд організаційної праці за перших шість місяців 1982 р.
3. Звіт голови Конвенційного Комітету — ВОЛОДИМИР ГАВРИЛЯК
4. Звіти голів окремих Конвенційних Комісій.
5. Слово — д-р ІВАН ФЛИС, головний предсідник УНС.
7. Запити, відповіді і закриття.

У зборах візьмуть участь:

Д-р ІВАН ФЛИС, головний предсідник УНС

Володимир Гавриляк, головний радний УНС

Після зборів — ПЕРЕКУСКА

Константин Шевчук *почесний голова* — **В. Гавриляк** *голова*
Микола Липак *касир* — **Дмитро Пристай** *секретар*

Українсько-Американський Культурний Клюб в Гюстон, Тексас

повідомляє, що

в днях від 5-го до 8-го серпня 1982 року

відбудеться

в San Antonio, Hemishere Plaza, Texas

ФЕСТИВАЛЬ ЕТНІЧНИХ ГРУП СТЕЙТУ ТЕКСАС

В програмі фестивалю беруть участь: українські танцювальні групи з Гюстону і Далласу, виставка українського народного мистецтва, показ і писання писанок. Гостей буде обслуговувати кухня з українськими стравами.

До численної участи запрошуємо всіх Українців стейту Тексас.

По ближчі інформації просимо телефонувати у вечірніх годинах на число тел.: **1-713-583-7104.**

УПРАВА КЛЮБУ

Думки молодого новоприбулого

Від декількох років до шести місяців тому тривало і посилювалось важливе, хоч майже непримічене українським суспільством Америки явище, а саме — чисельне зростання української громади через приплив нової еміґрації з Польщі. Якщо згадати, скільки місця наша преса присвятила недавнім втікачам у Австрії, то дивним здається те, що мало хто свідомий факту щорічного приїзду на вакації до Америки великого числа українців з Польщі.

Частина з них з цих вакацій ніколи не повернулася до Польщі. Саме їм українські еміґраційні установи повинні були присвятити не менше уваги, ніж біженцям у Австрії, тим більше, що їм часто важче в Америці законною дорогою залишитись, ніж біженцям сюди приїхати.

Відносно недавно виникла думка зав'язання не лише персональних знайомств, але і групових контактів з недавніми еміґрантами. Велика у цьому заслуга Організації Оборони Лемківщини, що її очолює Мирон Мицьо, які й, мабуть, найближча доля земляків з Польщі.

Ініціяторкою зближення двох середовищ була членкиня ООЛ Катерина Мицьо з Гемпстеду, Л.Ай., яка хотіла протидіяти загубленню частини нових еміґрантів, переважно молоді, у чужому морі абож у польських озерцях. З різних причин українська місцева молодь і новоприбула з Польщі не нав'язують ближчих контактів. Творення окремих гуртів чи то під церквами, чи на забавах, вразило певно неодного, але одна лише К. Мицьо у всій нюйоркській окрузі спробувала побороти існуючі між ними різниці виховання, світопогляду і передусім мови.

Після кількох сходин у невеликому гурті заінтересованих проведено 27-го березня ц.р. у залі Організацій Визвольного Фронту в Ню Йорку успішну зустріч нових еміґрантів з Польщі та України з представниками українських установ та широкою громадою.

Нав'язані контакти довели до зорганізування 5-го червня головою СУСТА Роксоляною Стойко-Лозинською ще одної зустрічі, цим разом лише молоді і студентства.

Сходини ці попередила коротка змістовна доповідь працівниці еміґраційного уряду Лідії Савойки на тему нових еміґраційних приписів. Доповідь та особисте познайомлення були потрібні хоч би тому, що багатьох приїжджих із Польщі ошукують всілякі адвокати-спекулянти, які буцімто полагоджують всі еміґраційні проблеми, беручи за це перші важко зароблені або й позичені гроші. Відомі припадки ошукування через деяких поляків, а часом, на жаль, це роблять і свої.

Зустріч молоді проведена була в дружній атмосфері. У вступній запізнавчій частині нав'язались нові знайомства, дехто зустрів давніх друзів уперше після виїзду з Польщі. Місцева молодь виявила зацікавлення проблемами молодих українців у Польщі, які розповіли про їхнє відчуження у польському суспільстві, про приклади дискримінації, українське шкільництво і студентське життя.

Присутні були кілька учасників бескидських рейдів — вакаційних мандрів по рідних землях. Розказали вони про значення цієї форми розваги, про те, як частина з них вивчала два тижні рідну мову, культуру та історію, відкривала своє українське „я". Згадали й про труднощі у переведенні рейдів зі сторони польської влади.

На зустріч запрошено одного з найновіших еміґрантів, студента, який був одним зі засновників Спілки Українських Студентів Польщі (СУСП). Він розповів про закладини цього товариства у травні 1981 року, його завдання та про зусилля студентів, щоб СУСП зареєстрували як повноправну організацію. Довготривалі переговори у польському міністерстві вищого шкільництва закінчились безуспішно.

Не визнано також литовського, білоруського та німецького студентських товариств, дозволено натомість на подібне товариство негритянським студентам з Африки. „І хто є тим негром?" — питаються наші студенти з Польщі у своїй летючці. Провідників СУСП-у, які вели переговори з міністерством, після 13-го грудня 1981 року заарештовано.

Представники місцевої молоді розказали про свої проблеми. Обговорено між іншими потребу зорганізування українського студентського клюбу в Ню Йорку, представлено пропозиції діяльности у ньому, згадано про справу студентського журналу. Порушено також питання інформаційної допомоги студентам з Польщі у продовжуванні їхньої науки.

Заповідається, що співпраця молоді продовжуватиметься надалі. Чи зуміє вона получити корисне з приємним, і які будуть наслідки того — покаже майбутнє.

Борис

Правдомовні...

(Закінчення зі стор. 2)

руху в Угорщині о. Ґ. Булані органи безпеки позбавили права виконувати свої священичі обов'язки, а зокрема проповідувати, мовляв тому, що він „морально демобілізує" угорську молодь. А психічно її „мобілізують" і мають обов'язок мобілізувати партійні та державні установи, звичайно, в інтересах совєтської Росії.

Здорове зерно миролюбства

Але й на російському кам'янистому ґрунті помалу приймається зерно миролюбства. У центрі Росії, в самій Москві, вже проявила себе група щирих миролюбців, які не висовують партійно-односторонніх закликів до Америки роззброїтися, але висовують цю вимогу і до Кремля. Ця переважно інтелігентська група совєтського виховання відкрито й публічно пробує обмірковувати вигляди стосунків між т.зв. Сходом і т.зв. Заходом на базі обмеження кількости зброї зокрема в Совєтському Союзі.

Адже саме громадяни зокрема Совєтського Союзу, вгинаються під тягарем витрат на озброєння, яке використовується для воєн в Африці, на Близькому Сході та в Південній Азії... або воно старіється і перетворюється у брухт.

Звичайно, совєтські органи безпеки вже застосували репресії супроти таких думаючих людей — справді щирих миролюбців. Понад сто осіб, які підписали „Маніфест за сприяння взаємодовір'я", органи притримали, переслухали, а декого й досі в'язнять. Можливо перед явний суд їх не поставлять, бо це означало б вивести перед усю громадськість нове явище: існування і діяння правдомовних миролюбців, які протиставляться фальшивим і по зуби озброєним миротворцям. І то в центрі всеросійській імперії!

А, звичайно, їх є найбільше у республіках поневолених народів, бо саме ті народи не мають ніякого інтересу зміцнювати воєнний потенціял Москви за кошти своєї праці, грошей і людських резервів.

ПОДЯКА

20-го червня 1982 року відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА І БАБУНЯ

бл. п.
ВАРВАРА ЗОТОВСЬКА

З сороковим днем після смерти, Родина хоче зложити сердечну й особливу подяку о. В. Базилевському та отцям І. Ткачукові, К. Калиновському та М. Чернявському за урочисті відправи і теплі слова.

Родина дякує також дириґентові проф. Б. Завітневичу та катедральним хористам за жертвенну участь в усіх похоронних відправах, а Друзям і Знайомим Покійної за їхні молитви, пожертви на добродійні цілі та слова розради.

•

ПАНАХИДА

буде відправлена у сороковий день, 1-го серпня 1982 року в церкві свв. апп. Петра і Павла в Ґлен Спей, Н. Й., після Богослуження.

Донька — **АНЯ БОЙЧУК** з родиною

З великим жалем повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 14-го липня 1982 року в Гартленд, Вісконсін, відійшов у Вічність, ненадійно, на 74-му році життя,

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ВУЙКО І КУЗЕН

бл. п.
РОМАН ГОВИКОВИЧ

ПРАВНИК І ІНДУСТРІЯЛЬНИЙ ІНЖЕНЕР.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися дня 17-го липня 1982 року в Гартфорді, Віск.

В глибокому смутку:
дружина — ЕЛЕОНОРА
доньки:
ПАТРІЦІЯ МЮТУАЛЬ з мужем і дітьми
ДЖЕКЛІН СТІЛЬ з мужем і дітьми
вуянка — КАТЕРИНА НІЖАНКОВСЬКА
кузени:
ЯРОСЛАВ ГОВИКОВИЧ з дружиною ДАРІЄЮ
ЗЕНОН НІЖАНКОВСЬКИЙ
АНАТОЛЬ ЯРОСЕВИЧ з дружиною ЯРОСЛАВОЮ
кузинки:
ТАНЯ КОТИК-СТЕПАНОВИЧ
ІРЕНА АНДЕРС
і сини б. п. сетри НУНИ в Україні
і дальша Родина

ПАВЛО БЛЕНДОНОГИЙ

* 14-го серпня 1926 — † 30-го травня 1982 р.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Сусідами і Приятелями, що наш Невіджалуваний

СИН, МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

Павло Блендоногий

відійшов у Вічність.

Народився в селі Іщкові, коло ріки Стрипи, Тернопільської округи. Вчився в початковій школі в селі, а в ґімназії в Бережанах до 1943 року. Коли формувалася Галицька Дивізія, вступив в її ряди. Перший вишкіл переходив у Кольмар, Франція. В 1944 р. прибув до Гайделяґру, був приділений до частини тяжких кулеметів 30-го полку, з яким пішов у бій під Броди.. З окруження не вийшов, попав у большевицьку неволю, де пробув 12 років. Вісім років у копальні міді, зовсім знищили його легені і в 1956 р. його відправили до родинного села. Батьківської хати, в якій він виріс, йому не дали та не мав права нікуди переїхати. Того самого року одружився з товаришкою шкільної лавки і жив разом з її батьками. Завсіди боровся з хворобою, вкінці не стало сили. Помер в шпиталі в Бережанах 30-го травня 1982 року.

Похоронили його в селі Іщкові. Вся громада села й околиці, і хто тільки його знав, прибули на похорон. Духова оркестра сусіднього села Росохватець провадила його цілу дорогу аж до могили. По обрядах в церкві і відправах на могилі, місцевий хор, котрого він був дириґентом, відспівав над його могилою пару українських пісень.

Покійний залишив в Україні дружину Марію, дочку Анну з мужем Лещук і внучку Оксанку — 1 рік — у Львові та сина Дмитра в Києві. Тут в Баффало, Н. Й., залишив матір Татіяну, сестру Анну з мужем Петром Поліщук та синами Володимиром і Романом, брата Михайла з дружиною Надею та сином Петром і дочкою Зіркою з мужем.

Повідомляє горем прибита мати -
ТАТІЯНА БЛЕНДОНОГА

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 25-го липня 1982 року, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, відійшла у Вічність, після довгої і важкої недуги,

наша Незабутня і Найдорожча МАМА, БАБУНЯ та ПРАБАБУНЯ, на 89-му році життя

бл. п.
ТЕОФІЛЯ з ДЕМЧИШИНІВ ПЕЛЕХ

вдова по бл. п. о. Василеві, б. директорка школи в Бужку, пов. Золочів, Україна.

ПАРАСТАС — у вівторок, 27-го липня 1982 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевича при 109 Ист Тейбор Рд., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в середу, 28-го липня 1982 р., о год. 9-ій ранку, з того ж заведення до церкви Царя Христа при Каюґа вул., а звідтам на цвинтар у Факс Чейсі, Па.

В глибокому смутку:
НЕОНІЛЯ — донька з чоловіком о. ВОЛОДИМИРОМ
ДАРІЯ І ІРИНА — внучки
ОРЕСТ — внук з дружиною ЛІДОЮ і з правнучкою ІРИНОЮ
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Німеччині та Україні

•

Замість квітів, проситься складати пожертви на Український Освітньо-Культурний Центр в Абінґтоні — Філядельфії.

ПОДЯКА

Дня 22 березня 1982 р. з волі Всевишнього несподівано відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча Дружина, Шваґрова і Тета бл.п.

ІВАННА КЛИМОВСЬКА
з дому КАЧМАР

(відома з естрадних виступів, як ЯЗИЧИНСЬКА)

Глибоко зворушені виявом любови і пошани до Покійної численною участю у всіх похоронних обрядах, щиросердечно дякуємо родині, друзям, приятелям, знайомим, представникам організацій, установ і товариств та багатолюдній громаді.

У першу чергу щире спасибі Всечеснішому о. митр. Зенонові Злочовському за відслуження Панахиди в похоронному заведенні М. Насевича та поминальної Служби Божої в церкві св. Архистр. Михаїла, якої Покійна від її основання була парафіянкою, членкинею Сестрицтва св. Анни і Парафіяльної Ради та за відпровадження Покійної на місцевий цвинтар, а також відслуження там Панахиди.

Сердечну вдячність висловлюємо за вінки і коші квітів від родини й окремого вінка від сестрінка Володимира Шембеля (мол), від самбірян: ВШ п-ва Фраїв, від кол. сусідки і приятельки п. Павлини Клінґер. Особливо дякуємо за один із найбільших вінків від „Золотого Хреста", на імпрезі якого Покійна виступила не цілих два дні перед її несподіваною смертю. Якнайщиріше дякуємо за вінок, який пишався поблизу родинного вінка від приятельки-подруги п. Іванки Мазурок і за чудові орхідеї від п. Марії Хомин-Куруц.

Наша сердечна подяка за пожертви на Богослужби за спокій душі Покійної, на будівельний фонд церкви св. Архистр. Михаїла, на видання ІІ т. книги „Наш Театр" і на видання посмертної збірки св.п. Іванни Климовської-Язичинської.

Листу жертводавців на „Наш Театр" подасть окремо Управа ОМУС, а виказ жертводавців на посмертну збірку буде надрукований у книжці.

Невимовно вдячні за змістовні, щирі прощальні слова: Євгена Левицького, голови Об'єднання Мистців Української Сцени, Романа Левицького, голови Парафіяльної Ради церкви св. Архистр. Михаїла, який прощав також Покійну від Пласту.

Щиро дякуємо п. мґрові Миронові Утрисковi, голові Товариства „Бойківщина" за прощальне слово від Головної Управи та від усього членства. У слові підкреслено заслуги Покійної, як чл. Головної Управи, як теж її суспільно-громадську і політичну діяльність до ІІ світ. війни на рідних землях, на еміґрації в Німеччині й у Вільному Світі.

Вдячні п. Василеві Кострицькому за прощальні слова від товаришів по сцені. Щиру подяку висловлюємо п. проф. д-р Наталії Пазуняк, яка зворушливим словом прощала від „Золотого Хреста" незабутню акторку. Також дуже дякуємо п. Славі Куліш за прощальне слово від ОЖ ОЧСУ. Ми були зворушені до сліз моментом, коли актор Ярослав Рудакевич притрусив домовину Іванни рідною українською землею, що її привіз він зі Львова з-під собору св. Юра. Ми йому за це дуже-дуже вдячні.

Ми невимовно вдячні всім тим особам, які висловили нам співчуття — особисті, телефонні та письмові: на ці останні, з уваги на велику кількість, одержаних з усіх сторін світу, вибачаючись, не можемо окремо подякувати. З вдячністю згадаємо тільки дві телеграми: від п. Ірини Сивенької і ІІ ВШ. Родини з Каліфорнії та від Вокального Ансамблю „Намисто" з Вашінґтону, з яким Покійна свого часу виступала і мала в плянї з ним виступати цього літа в Брюсселі, Відні та Мюнхені.

Годиться згадати тільки духовні особи, які прислали листи із співчуттями і цим шляхом скласти за це щире спасибі Всесвітлішим Отцям: о. архимадритові Павлові Ямнякові, о. протоєреєві Іванові Кульчицькому, о. митратові Мирославові Харині й о. протопресвітерові Михайлові Борисенкові та Парафіяльній раді при церкві св. Покрови у Філядельфії.

Ми вдячні співакам місцевих і позамісцевих хорів, які своїм могутнім, настроєвим співом у всіх похоронних відправах піднесли набожний настрій.

Також висловлюємо нашу вдячність п. Євгенії Колтун, голові Сестрицтва св. Анни, під керівництвом якої приготовлено обід-тризну.

Ми дуже вдячні п. Юлії Шашаровській за прощальне слово від Сестрицтва св. Анни в часі обіду, як також п. Романові Левицькому за таке ж слово від Парафіяльної Ради і парафіян церкви св. Архистр. Михаїла.

Особлива подяка належить ВШП-ву Шашаровським, друзям Покійної за кільнадцятиденне піклування осамітненим Ярославом. Якнайщиріше ще дякуємо окремо п. Ілії Шашаровській за влаштування цікавого, мистецького й ориґінального вечора в сороковий день смерти св.п. Іванни. При цій нагоді щиро дякуємо теж усім особам, що брали в ньому участь — співачці Юлії Шашаровській за керівництво, реж. Володимирові за слово про Язичинську-Климовську, ред. Миколі Кавці-Мамаєві за віршований нарис про Покійну, інж. Романові Левицькому за спогад, акторці Лізі Чепіль за виконання вірша „Посмертний вінок" Богдана Стефанишина, присвяченого св.п. Іванні Климовській і поетові за текст. Щиру подяку складаємо п. Олександрові Соловієві, власникові фільмово-телевізійної фірми „Мева" за безкорисне виконання монтажу з трьох авдіо-візійних кадрів-монологів Язичинської і висвітлення цього монтажу, як другу частину того пам'ятного вечора.

Щиро вдячні „Гомонові України" в Торонті за двократне безкоштовне поміщення оповісток про смерть бл.п. Іванни Климовської-Язичинської.

Щиродружнє спасибі поетові Святославові Караванському за його блискучу статтю-некролог з приводу смерти св.п. Іванни, з яким вона виступала в мин. році у Вашінґтоні.

Якщо нехотячи ми когось поминули, просимо вибачення.

Хай Милостивий Господь винагородить Вам усім своїми щедротами, ласками-благодаттями.

Поминальні Богослужби відправлено, крім українських церков — католицьких і православних у Філядельфії, в Ню Йорку, Чикаґо, Бінгемтоні, Гартфорді та в Европі — в Ноттінґгамі, Братфорді, Лондоні, Парижі, Брюсселі, Римі та Новому Саді (Юґославія).

У глибокому смутку:

Ярослав, чоловік з донькою НІНОЮ
Кузини: Уляна Чайківська-Коротько з родиною, Галя Шембель з родиною
Кузен: Яків Полюга з дружиною Марією
Шваґри: Богдан Климовський із сином Іренеєм і дітьми
Роман Климовський з родиною,
Омелян Климовський,
Єфрем Климовський з родиною,
Надія Заставська з чоловіком Іваном

На могилу Василя Матіяша

Дня 16-го ц.р. в Сіднеї, Австралії, помер після тяжкої недуги визначний український оперовий співак, довголітній дириґент українського хору „Боян", визначний діяч й виховник української молодечої організації Пласт, церковний громадський діяч Василь Матіяш.

Величавий похорон відбувся 19-го червня з української католицької церкви св. Андрія в Лідкомбі, при чисельній участі українського громадянства.

В. Матіяш народився в Павелчі біля Станіславова, Західня Україна. Музичну освіту набув у Вищому музичному інституті імени М. Лисенка у Львові й у Музичній Академії у Відні, яку закінчив з відзначенням в 1943 році.

Ще бувши студентом Академії у Відні, він одержав контракт ліричного баритона Міської Опери у Ґрацу, Австрія, де виступав два сезони в операх Ріголетто", „Батерфляй" й інших, аж до закриття театрів у Німеччині при кінці 1944 року під натиском воєнних подій. Стративши помешкання і всі свої особисті ноти й речі, він перенісся назад до Відня, де одружився з піяністкою Ерною фон Джіонеллі, а 3-го квітня 1945 року разом з дружиною подався на Захід до Баварії. У Баварії знайшов В. Матіяш пристанище в одного німецького лікаря в селі Шварцах у Баварському лісі. Там і застав його кінець війни.

Поборовши перші труднощі з американськими окупаційними властями, він починає на звалищах німецького Райху шукати за можливостями співацької кар'єри. Найприкріше відчув брак нотного матеріялу й естрадного убрання для себе й дружини. Не одержавши статусу ді-пі, мусів далі перебувати на провінції, де мав бодай дах над головою. Одержав дозвіл на чотири півгодинні концерти в мюнхенському радіо, а після того посипалися запрошення співати для американської армії і по таборах ді-пі.

25-го січня 1946 року дає в Реґенсбурзі свій перший самостійний концерт. Понад сто таких концертів слідувало, заки виїхав до Австралії.

В 1946-47 році співає в опері в Манґаймі, Німеччина. В 1948 році, застудившись під час одного концерту, мусів піддатись операції міґдалок. На деякий час мусить перестати співати. Ця обставина, а також девальвація німецької марки, змусили його еміґрувати до Австралії, бо ніяка інша країна не хотіла його прийняти.

В 1949 році прибуває з дружиною до Мельбурну, а 30-го червня виїжджає на контрактову роботу до Сіднею, яку закінчив після двох років, як зварювач у фабриці холодильників.

Вже в 1956 році одержав в державному радіо затруднення на кілька чвертьгодинних концертів. Одначе виглядів на повну професійну співацьку кар'єру в тому часі в Австралії майже не було. В 1952 році перебирає дириґування українського національного хору „Боян" в Сіднею, який провадив 30 років, майже до самої смерти.

В 1953 році засновується в Сіднею австралійська Національна Оперова Компанія, членом якої став Василь Матіяш. Він розучив англійською мовою партії Фіґаро в опері „Сивільський Цирульнік" — Сільвія в опері „Паячі" і Марсела в опері „Богема". Виглядало, що Василеві усміхнулося знову сонце. На жаль, ця Оперова компанія не мала фінансової бази й „сезон" був запляйований тільки на шість тижнів і то в роз'їздах. Під цю пору маестро Матіяш працював як державний урядовець, не міг дозволити собі на роз'їзди, бо стратив би працю. Він був змушений „тимчасово" забути про оперну кар'єру, а обмежитись тільки до концертових і радіових виступів.

В 1962 році Василь засновує пластовий хор „Юний Боян", щоб виховувати молоде українське покоління, а в 1967 році перебирає також дириґування церковного хору парафії св. Андрія в Лідкомбі, передмістя Сіднею.

Все це, а крім того й виховна та громадська праця в Пласті, на Курсах Українознавства, в громаді й парафії, праця на хліб насущний займала більше як 12 годин праці кожного дня, включно з суботою і неділею, і не було в нього часу над роздумуванням про відновлення співацької кар'єри.

Останній час Василь Матіяш був головою Українських Католицьких Організацій в Австралії. Дуже вболівав над стратою співацької кар'єри, не раз він згадував мені, що друзі його, покійний Миро Скаля Старицький, Любомир Мацюк та Теодор Юськів, які разом з ним вчилися у Відні, переїхавши до Франції та ЗСА, "працювали" в театрі, професійно.

Маестро В. Матіяш наспівав був кілька платівок на початках 50-их років, а оце не так давно тому видав платівку „Співаночки", залишивши нам, зокрема любителям української пісні, „вічний подарунок" свого непересічного баритона.

Свою багатогранну діяльність на ниві української культури св.п. Василь Матіяш закінчив, маючи 71 рік.

Марійка Чигрин (Галабурда)

У СУБОТУ „САМОПОМІЧ" У НЮ ЙОРКУ НЕ БУДЕ УРЯДУВАТИ

Ню Йорк, Н.Й.— Управа Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у цьому місті повідомляє, що в зв'язку з перебудовою приміщення—не буде урядування у суботу, 31-го липня ц.р.

Про російський...

(Закінчення зі стор. 2)

Ковно (Каунас). Які з цих земель „загальмували проґрес" і вимагають повороту їх? Мені здається, що навіть найбільш націоналістичні польські історики не претендують сьогодні на зворот цих територій.

Швидше всього, кажучи про східню Польщу, пан Н. Нєфєдов має на думці навіть не Львів і Ужгород (які дійсно розташовані на східній околиці і які дісталися Австрії після першого розподілу), а Варшаву і Лодзь, що були віддані після третього розподілу до Прусії і підхоплені внуком Катерини II Олександром I після розгрому Наполеона. Але в такому випадку, завіщо гнівно осуджувати велику імператорку?

Цей невеличкий приклад виявляє, як небезпечно спиратися на власні спогади та уявлення, і як конечні для встановлення правдивої історичної картини справжні документи.

Автори деяких інших закордонних російськомовних видань пішли вже набагато далі. Наприклад, у солідному журналі „Вестник РХД" (ч. 134) А. Назаров пише: „Занадто багато говорять про погроми — це улюблена тема при обвинуваченні росіян у шовінізмі, але чомусь геть-чисто забуті над росіянами погроми, які влаштовували євреї, не говорячи вже про великі погроми революції, громадянської війни і колективізації, де вони (євреї) також взяли діяльну участь".

Невже і справді „занадто багато" говориться про це і пишеться? Можливо, що А. Назарову часто потрапляють у „Новому Русскому Слове" і в „Русской Мысле" і в „Континенте" і у „Времени и Мы", не кажучи вже про „Вестник РХД", статті про Кишиневський, Одеський і Київський погроми, і про сотні інших погромів? Можливо, до кожної річниці їх (цих погромів) йому доводиться читати свідчення очевидців, труди істориків, списки десятків тисяч убитих?

І це при тому, що, на його думку, „геть-чисто забуто", як іще до революції і громадянської війни („не кажучи вже про їх") євреї юрбами ходили по вулицях, підпалювали російські хати, вбивали російських дітей і стариків, ґвалтували російських жінок... Але якщо А. Назарову відомі подібні факти, то чому він не розповість нам, коли і де це відбувалося, хто був свідками цих страшних подій, де документальні підтвердження цьому? Або сам А. Назаров — очевидець цього, що відбувалося, або ж він розповів нам родинні перекази — важко зробити висновок.

Його стаття, в якій є чимало глибокого і цікавого, демонструє той безрадісний факт, що шляхетні слова про російське національне відродження часто переплітаються з примітивними, давно знайомими твердженнями буденного антисемітизму.

(Переклад з російської мови виконала **Л. В-а**).

Відбулися перші...

(Продовження зі стор. 1)

1,283 активних членів та 866 членів у загальному числі членів.

Від попереднього засідання Головного Екзекутивного Комітету виконав Рекордовий Відділ цілий ряд робіт для підготовки 30-ої Конвенції, як проголошення затверджених делеґатів і заступників, проголошення програми Конвенції та конвенційних комісій, назначених Головним Екзекутивним Комітетом. Друк книги звітів членів Головного Уряду був закінчений декілька днів перед Конвенцією, тому що деякі урядовці дуже спізнилися з пересилкою своїх звітів. Тому ці книги звітів були вручені делеґатам в часі їх реєстрації вже в Рочестері перед початком Конвенції. До обов'язків Рекордового Відділу належало теж подбати про виготовлення для Конвенції бальотів та інших друків, що їх на замовлення виконала друкарня.

Після 30-ої Конвенції всі зміни статуту, резолюції та рекомендації були приготовлені у „Свободі" та в „Українському Тижневику," а після цього зміни статуту були зголошені в забезпеченевому уряді стейту Ню Джерзі. Ці зміни статуту будуть опісля вислані до всіх стейтів і провінцій, в яких УНСоюз веде своє забезпеченеве підприємство, як також після їх затвердження будуть видані окремою брошурою, як додаток до теперішньої книжки статуту. Про новий склад Головного Уряду УНСоюзу вже повідомлено забезпеченеві уряди всіх стейтів та провінцій. До нових урядовців В. Сохан звернувся з проханням прислати їхні життєписи, щоб помістити їх у „Свободі" та „Українському Тижневику" і так представити їх всьому членству. Досі на всіх вісім нових урядовців шість прислали свої життєписи. Вже є нові фірмові листи УНСоюзу із новим складом Головного Екзекутивного Комітету, а вкоротці почне появлятися у „Свободі" поруч місячних звідомлень новий повний склад Головного Уряду УНСоюзу.

Актуарії у співпраці з Рекордовим Відділом роблять старання про затвердження нової форми аплікації на забезпечення дорослих членів та нових форм наших грамот, які відповідали б новим вимогам „читкости" (рідабіліті).

ЗВІТ С. ГАВРИША

Звітуючи за Організаційний Відділ за час від 1-го січня до 30-го червня 1982 року С. Гавриш подав:

В першій половині конвенційного року, тобто за перших шість місяців придбано 1,037 нових членів, забезпечених на загальну суму 2,598,500 дол.

Якщо говорити про здобутки нових членів за місяцями, то найкращим був місяць травень, тобто конвенційний місяць, в якому придбано 286 нових членів. З того понад 100 членів делеґати привезли до Рочестеру на Конвенцію. Найбільш неуспішним місяцем в першій половині року був червень, тобто поконвенційний місяць, в якому придбано заледве 90 нових членів.

УНСоюз об'єднує 30 округ, з яких 26 є активними, а чотири округи від років не мали нарад, але в організаційній системі є діяльними.

П'ять округ, які здобули найбільше членів за шість місяців, це: Філядельфія — 157 членів (квота 420), Ню Йорк 98 членів (квота 350), Чикаґо — 91 членів (квота 390), Дітройт — 67 членів (квота 210), Шамокін — 51 членів (квота 100).

Округа Шамокіну, Па., є одинокою, що в першому півріччі виконала свою квоту на 100 відсотків.

Канада є поділена на чотири округи, які об'єднують 58 відділів. Для Канади Організайний Відділ приділив квоту на 1982 рік 420 членів. За перших шість місяців канадські відділи — округи придбали 91 членів.

Монтреаль — придбано 33 члени, сума забезпечення — 67,000 дол. (квота 80); Торонто — придбано 27 членів, сума забезпечення — 62,000 дол. (квота 210); Ніяґара — придбано 30 членів, сума забезпечення — 94,000 дол. (квота 60); Вінніпеґ — Захід — придбано 1 члена, сума забезпечення 5,000 дол. (квота 70). Загальна сума забезпечення Канади — 228,000 дол.

Згідно з підрахунком Верифікаційної комісії під час 30-ої Конвенції УНС було зареєстровано 400 делеґатів (з того один не приїхав, а один умер).

Організаційний Відділ у своїх закликах - апелях до делеґатів звертав увагу на це, що всі повинні включитися в акцію організування нових членів і до Конвенції мати придбаних бодай по 5 членів.

Якби делеґати були послухали того заклику і всі придбали по 5 нових членів, то УНСоюз придбав би 2,000 нових членів. На жаль, так не було, з усіх 398 делеґатів, що були в Рочестері лише 193 включилися в організаційну акцію і за шість місяців придбали для Союзу 738 нових членів.

В першому півріччі біжучого року заходом Організаційного Відділу багато окружних комітетів відбули наради, а головно річні збори, а відтак зустріч делеґатів. У всіх нарадах брали участь члени Екзекутивного Комітету та члени Головного Уряду.

Також керівник Організаційного Відділу, головний організатор Василь Оріховський, весь час робив заходи пошукування постійних і обласних організаторів. Успіху не було.

Моттом праці Організаційного Відділу в новій каденції є здобуття 2,500 членів до кінця року. У зв'язку з цим в першому тижні липня вислано двомовні листи до всіх секретарів відділів Америки і Канади з проханям допомогти осягнути згадану квоту. Вислано листи до всіх членів голів окружних комітетів з тим самим проханням. Вислано листи до всіх членів і почесних членів Головного Уряду. Вислано листи до відділів Округи Філядельфії і округ стейту Ню Джерзі, щоб під час своїх Союзових Днів пропаґували „льотерійне дитяче забезпечення". Вислано індивідуальні листи на адреси різних секретарів. Пороблено заходи в пошукуванні організаторів. Вислано оферту праці для спеціяльного організатора Михайла Коркодина з Альтуни, Па.

КАНАДА

Головний директор для Канади сен. П. Юзик запропонував дати для відбуття організаційних зборів округ УНСоюзу в Канаді та звернув увагу на те, що його повинні повідомляти округи про заплановані збори. Він поінформував, що на фестиваль у Дофині поїде, як репрезентант УНСоюзу, мґр І. Геврик, який влаштує там кіоск зі союзовою пропаґандою та пресою, і підкреслив, що УНСоюз повинен завжди мати там свого представника, зокрема на святкуваннях біля Хреста Свободи. Вкінці сен. Юзик запропонував, щоб на черговий фестиваль у Дофині у 1983 році запланували більшу пропаґандивну кампанію, щоб там рівночасно можна було придбати нових членів для УНСоюзу.

Коротко інформували про свою працю відтак Ґ. Пашен і д-р М.Куропась, а д-р І. Флис звітував більш ґрунтовно про свої поїздки на Союзівку, відвідування таборів на цій оселі, про процес зміни управителів тощо. Ред. Снилик подав загальні інформації про видавництво у вакаційному часі і підготову Альманаху УНСоюзу на 1983 рік, який буде частинно присвячений 50-річчю голодомору в Україні і 90-річчю „Свободи".

ПЛЯН ПРАЦІ

Плян праці Організаційного Відділу в другій половині конвенційного року, що його затвердила Екзекутива на пропозицію С. Гавриша:

* Придбати до 31-го грудня 1982 року 2,500 нових членів;
* Вести акцію, щоб всі відділи мали придбані нові члени;
* Відбути конференцію голів окружних комітетів на Союзівці в жовтні (30-31 жовтня) або в листопаді (13-14 листопада).
* Відбути організаційні наради у всіх округах Америки і Канади;
* Відбути курси секретарсько-організаційні в деяких округах.

В організаційній осінній кампанії повинні брати участь всі члени Головного Уряду. Конвенційні делеґати повинні мати придбаних бодай по 5 членів. Ті, які вже мають або будуть мати 10 членів, будуть проголошені з фотографіями в „Трибуні". У тій справі висилається листи на поодинокі адреси.

Веститься акцію продажу грамот при помочі радіопередач. Плянується заанґажувати нових організаторів, закладати нові відділи, відновити „Трибуну" і пожвавити братську діяльність, включно з дописами - фотографіями з терену поодиноких округ і відділів.

Після дискусії над звітами і прийняттям пляну праці та обговорення актуальних питань, головний предсідник д-р І. Флис закрив ці перші наради в новій каденції.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ЯКИМ ВОРОБЕЛЬ, член УНС Відд. 239-го ім св. Юрія в Філядельфії, Па., помер 16-го червня 1982 року на 89-му році життя. Нар. в 1893 році в Дубровичах, Україна. Членом УНС став у 1915 році. Залишив у смутку сестрінницю Вірджінію Шін з родиною. Похорон відбувся 19-го червня 1982 року на цвинтарі Св. Марії в Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ВАСИЛЬ Р.КУТНИЙ, член УНС Відд. 219-го ім. М.Грушевського в Нюарку, Н.Дж. помер на 63-му році життя. Нар. 28-го січня 1918 року в Ню Джерзі. Членом УНС став у 1939-му році. Залишив у смутку Саллі Бойко. Похорон відбувся 19-го грудня 1981 р. на „Фейрмонт Семетері" в Нюарку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Мері Юров, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРҐАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐ „Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.